

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवाको वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समुह, अधिकृतस्तर नवौ तह वा सो सरहको खुला, अन्तर
तह र आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम र परीक्षा योजना

पाठ्यक्रमको रूपरेखा:- यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ।

परीक्षाको चरण	परीक्षाको किसिम	पूर्णाङ्क
प्रथम चरण	लिखित परीक्षा (Written Examination)	२००
द्वितीय चरण	अन्तरवार्ता (Interview)	३०

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Schedule)								
पत्र	विषय	खण्ड	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	प्रश्नसंख्या	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या×अङ्क	समय
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन र सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	(क) प्रशासन र व्यवस्थापन	५०	४०	१०	छोटो उत्तर (Short Answer)	१०प्रश्नx५ अङ्क =५०अङ्क	१ घन्टा ३० मिनेट
		(ख) सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	५०		५	लामो उत्तर (Long Answer)	५प्रश्नx१०अङ्क =५०अङ्क	१ घन्टा ३० मिनेट
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी प्राविधिक विषय		१००	४०	४	विश्लेषणात्मक समिक्षा	४ प्रश्न x१५ अङ्क=६०अङ्क	३ घन्टा
					२	विश्लेषणात्मक र समाधानमुलक उत्तर	२ प्रश्न x२० अङ्क=४०अङ्क	
द्वितीय चरण: अन्तर्वार्ता (Interview)								
विषय					पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		
अन्तर्वार्ता (Interview)					३०	बोर्ड अन्तर्वार्ता (Board Interview)		

द्रष्टव्य

१. यस पाठ्यक्रम अनुसार दुई पत्रको लिखित परीक्षा लिईनेछ।

२. माथि परीक्षा योजनामा उल्लिखित सबै सेवा अन्तरगतका समूह, उपसमूहहरूको पाठ्यक्रमको प्रथमपत्र खण्ड (क) को विषयवस्तु एउटै हुनेछ। तर प्रथमपत्रखण्ड (ख) र द्वितीयपत्रको पाठ्यक्रम सम्बन्धित सेवा, समूह अनुरूप फरक फरक हुनेछ।
३. खुला र समावेशी समूहको एउटै प्रश्नपत्रबाट परीक्षा सञ्चालन हुनेछ।
४. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ।
५. प्रथमपत्र खण्ड (क) को लिखित परीक्षा सेवागत रूपमा सबै समूहका लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रबाट एकैदिन वा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट छुट्टाछुट्टै दिन पनि हुन सक्नेछ भने प्रथमपत्र खण्ड (ख) को लिखित परीक्षा सेवागत रूपमा सबै समूहका लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रबाट एकैदिन वा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट छुट्टाछुट्टै दिन हुनेछ। यसैगरी द्वितीयपत्रको परीक्षा पनि समूह उपसमूह अनुरूप एकैदिन वा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट छुट्टाछुट्टै दिन हुनेछ।
६. परीक्षा हलमा मोबाइल फोन, स्मार्ट वाच, हेड फोन, ट्याबलेट वा यस्तै प्रकारका विद्युतीय उपकरण, पुस्तक, नोटबुक, झोला लगायतका वस्तुहरू लैजान पाइने छैन।
७. लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ साथै परीक्षा योजनामा उल्लेख भए बमोजिमका प्रश्नहरू पाठ्यक्रमको जुनसुकै एकाईबाट पनि सोध्न सकिनेछ।
८. प्रथमपत्र खण्ड (क) को लागि एउटा मात्र उत्तरपुस्तिका हुनेछ भने प्रथमपत्र खण्ड (ख) र द्वितीयपत्रका प्रत्येक प्रश्नका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन्।
९. समस्या समाधानको उत्तर आवश्यकता अनुसार निम्नानुसार चार भागमा विभाजन गरी प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ।
 - A. पहिलो भागमा समस्याको पहिचान।
 - B. दोश्रो भागमा समस्या समाधानको लागि मौजुदा सरकारी नीति र कार्यक्रम।
 - C. तेश्रो भागमा समस्या समाधानको लागि सुझाव।
 - D. चौथो भागमा सुझाव कार्यान्वयन अनुगमन र मूल्यांकन गर्ने ठोस तरिका।
१०. यस पाठ्यक्रम अनुसारका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगावै संशोधन भई कायम रहेका विषयवस्तुलाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।
११. प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ।
१२. लिखित परीक्षा र अन्तर्वार्ताको कुल प्राप्ताङ्कको आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ।
१३. पाठ्यक्रम अध्यावधिक भई लागू हुने मिति: २०८०।११।०२

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवाको वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समुह, अधिकृतस्तर नवौ तह वा सो सरहको खुला, अन्तर
तह र आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र:- खण्ड (क) प्रशासन र व्यवस्थापन

अङ्क: ५०

१. राज्य र सरकार

- १.१. व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका बीचको अन्तरसम्बन्ध
- १.२. सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन
- १.३. नेपालको विद्यमान संविधान
- १.४. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको अन्तरसम्बन्ध

२. सार्वजनिक प्रशासन

- २.१. सार्वजनिक प्रशासनको अवधारणा
- २.२. कर्मचारी प्रशासनका आधारभुत पक्षहरू
- २.३. आर्थिक प्रशासन- बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन

३. व्यवस्थापन

- ३.१. व्यवस्थापनको अवधारणा
- ३.२. कर्मचारीमा नेतृत्व, उत्प्रेरणा, नियन्त्रण र समन्वयको महत्त्व
- ३.३. व्यवस्थापन सूचना प्रणाली

४. विकासका आयामहरू

- ४.१. विकास प्रशासनको अवधारणा
- ४.२. विकासमा जनसहभागिता
- ४.३. आवधिक योजना
- ४.४. दिगो विकास
- ४.५. गरीबी निवारण
- ४.६. सुशासन
- ४.७. विकासमा गैरसरकारी संस्थाको भूमिका
- ४.८. जनसंख्या र बसाईसराई
- ४.९. अनौपचारिक अर्थतन्त्र

५. लोकतन्त्र र मानव अधिकार

- ५.१. लोकतन्त्र र समावेशीकरण
- ५.२. कानुनी राज्य
- ५.३. मानव अधिकार
- ५.४. लैङ्गिक सवाल
- ५.५. आरक्षण र सकारात्मक विभेद
- ५.६. प्रतिनिधित्वको सिद्धान्त र समानुपातिक प्रतिनिधित्व

६. नेपाली समाज र यसको बनोट

६.१. नेपालका विविध जात/जाति/वर्ग/समुदायहरूको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र धार्मिक अवस्था र रहनसहन

६.२. आदिवासी, जनजाति, मधेशी, दलित, अपाङ्ग र महिलाहरूको वर्तमान अवस्था, उत्थानका प्रयासहरू, समस्या, समाधान र सम्भावनाहरू

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवाको वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समुह, अधिकृतस्तर नवौ तह वा सो सरहको खुला, अन्तर
तह र आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र:- खण्ड (ख) सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय

अङ्क: ५०

१. नीति, रणनीति र योजना

- १.१. चालु आवधिक योजना (वन, जैविक विविधता, जलवायु र वातावरणसँग सम्बन्धित)
- १.२. वन्यजन्तु पालन, प्रजनन तथा अनुसन्धान नीति, २०६०
- १.३. कबुलियती वन नीति, २०५९
- १.४. राष्ट्रिय सिमसार नीति, २०६९
- १.५. जडिवुटी एवं गैरकाष्ठ वन पैदावार विकास नीति, २०६१
- १.६. संरक्षित क्षेत्र भित्र भौतिक पूर्वाधारहरू निर्माण एवं संचालन सम्बन्धि कार्यनीति, २०६५
- १.७. Nature conservation National Strategies Framework for Sustainable Development (2015-2030)
- १.८. National Forest Policy, 2075
- १.९. Nepal National Biodiversity Strategy and Strategy Plan
- १.१०. Monitoring and Evaluation Strategy
- १.११. National Environment Policy, 2076
- १.१२. National Climate Change Policy, 2076
- १.१३. जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीति तथा कार्ययोजना, (२०७७-२०८७)
- १.१४. Chronology of National Agro-forestry Policy Development (2071-2076)
- १.१५. Nepal's Long-Term Strategy for Net-Zero Emission, 2078
- १.१६. National Ramsar Strategy and Action Plan, Nepal 2018-2024
- १.१७. Forestry Sector Strategy (2016-2025)
- १.१८. Nationally Determined Contribution (NDC) Implementation Plan, 2023
- १.१९. नेपालको वन तथा वातावरण क्षेत्र सुधारको रणनीतिक कार्ययोजना, २०७८
- १.२०. वन अतिक्रमण नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन रणनीति, २०६८
- १.२१. वन डढेलो व्यवस्थापन रणनीति, २०६७
- १.२२. राष्ट्रिय भूमि नीति, २०७५
- १.२३. National Adaptation Plan (2021-2050)

२. ऐन तथा नियमावली

- २.१. निजामती सेवा ऐन, २०४९ तथा निजामती सेवा नियमावली, २०५०
- २.२. कर्णाली प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०८० तथा कर्णाली प्रदेश निजामती सेवा नियमावली, २०८०
- २.३. आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र नियमावली, २०७७
- २.४. कर्णाली प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७४ तथा नियमावली, २०७६
- २.५. प्रदेश वातावरण संरक्षण ऐन, २०७७ तथा नियमावली, २०७७
- २.६. नेपाल वन सेवा गठन समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति नियमहरू, २०५१

- २.७. वन ऐन, २०७६ र नियमावली, २०७९
- २.८. कर्णाली प्रदेश वन ऐन, २०७८ र कर्णाली प्रदेश वन नियमावली, २०८०
- २.९. सङ्कटापन्न वन्यजन्तु तथा वनस्पतिको अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारलाई नियन्त्रण ऐन, २०७३ र नियमावली, २०७६
- २.१०. नेपाल प्रकृति संरक्षण कोष ऐन, २०३९ नेपाल प्रकृति संरक्षण कोष नियमावली, २०४१
- २.११. राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ तथा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण नियमावली, २०३०
- २.१२. संरक्षण क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली, २०५३
- २.१३. मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली, २०५२
- २.१४. संरक्षण क्षेत्र सरकारी व्यवस्थापन नियमावली, २०५७
- २.१५. वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६ तथा वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७
- २.१६. हिमाली राष्ट्रिय निकुञ्ज नियमावली, २०३६
- २.१७. बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज नियमावली, २०५३
- २.१८. बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज नियमावली, २०७१
- २.१९. वन्यजन्तु आरक्ष नियमावली, २०३४
- २.२०. खानी तथा खनिज पदार्थ ऐन, २०४२
- २.२१. जलचर संरक्षण ऐन, २०१७
- २.२२. भू तथा जलाधार संरक्षण ऐन, २०३९
- २.२३. मुलुकी फौजदारी संहिता, २०७४ मुलुकी देवानी संहिता, २०७४ र मुलुकी देवानी कार्यविधि संहिता, २०७४ (अदालती बन्दोबस्त र दण्ड, सजाय)
- २.२४. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

३. निर्देशिका र अन्तर्राष्ट्रिय सन्धी सम्झौता

- ३.१. सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमको मार्गदर्शन, २०६५
- ३.२. वन क्षेत्रको लागि वातावरणीय निर्देशिका, २०५३
- ३.३. सुनाखरी संकलन तथा खेती विकास (कार्यविधि) निर्देशिका, २०६९
- ३.४. वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण आदेश, २०८०
- ३.५. वन्यजन्तुमैत्री पूर्वाधार निर्माण निर्देशिका, २०७८
- ३.६. जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापनका लागि योजना तर्जुमा सम्बन्धी दिगदर्शन, २०७७
- ३.७. राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त योजनाको लागि राष्ट्रिय वन क्षेत्र प्रयोग गर्ने सम्बन्धी मापदण्ड सहितको कार्यविधि, २०७६
- ३.८. अनुसन्धान कार्यविधि, २०७९
- ३.९. खोटी सङ्कलन(कार्यविधि) निर्देशिका, २०६४
- ३.१०. गैरकाष्ठ वन पैदावारको श्रोत सर्वेक्षण मार्गदर्शन, २०६९
- ३.११. वन्यजन्तुबाट भएका क्षतिको राहत वितरण निर्देशिका, २०८०
- ३.१२. Convention on International Trades in Endangered Species (CITES)

- ၃.၅၃. The UN Decade on Ecosystem Restoration (2021-2030)
- ၃.၅၄. Convention on Biological Diversity, 1992
- ၃.၅၅. The International Tropical Timber Agreement (ITTA), 1983 and International Tropical Timber Organization (ITTO)
- ၃.၅၆. Global Environmental Facility (GEF)
- ၃.၅၇. World Summits on Sustainable Development
- ၃.၅၈. Green Climate Fund (GCF)
- ၃.၅၉. The Ramsar Convention on Wetlands of International Importance, 1971
- ၃.၆၀. The Nagoya Protocol on Access and Benefit-Sharing
- ၃.၆၁. United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC)
- ၃.၆၂. Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवाको वन सेवा, जनरल फरेष्ट्री समुह, अधिकृतस्तर नवौं तह वा सो सरहको खुला,
अन्तर तह र आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
द्वितीयपत्र: प्राविधिक विषय पूर्णाङ्क: १००

1. Forest Resource Management

- 1.1 Concept and significance of forests in terms of environment, society and economy
- 1.2 Forest Types of Nepal (based on species composition/vegetation type)
- 1.3 Principles of Forest Management
- 1.4 History of Forest Management in Nepal
- 1.5 Provincial Forest Management Strategic Plan
- 1.6 Characteristics of Multipurpose Tree Species
- 1.7 Various tools and techniques used in Managing Forest Resources in Nepal
- 1.8 Forest regeneration; growth and yield modeling; Silvicultural systems, Tending; and shrub land improvement
- 1.9 Silvicultural practices and yield regulation based on forest conditions in Nepal
- 1.10 Major International Organizations involved in Forest Resources Management in Nepal
- 1.11 Forest Management practices and emerging problems, particularly in the Terai and Upland areas of Nepal; and the role of Divisional Forest Officers to mitigate such problems.
- 1.12 Silvics of high-value major forest trees, shrubs and herbs species in Nepal
- 1.13 Silvicultural system being applied in the Plantation Forests of Nepal under parastatals control and the government-managed forests
- 1.14 Similarities and basic differences between Community Forestry, Collaborative Forestry and Leasehold Forestry (below the poverty line) in terms of objectives, group composition, scope of works, incentives, contributions in community development and poverty reduction, duration of operational plan and their renewal process.
- 1.15 Community Forestry in Changing environment
- 1.16 Concept and approaches of Criteria and Indicators for Sustainable Management of Forest Resources in Karnali Province
- 1.17 Management of forest fire; tree and forest health; and application of integrated insect/pest management strategies in forestry
- 1.18 Invasive plant species and their management

- 1.19 adaptive forest management
- 1.20 Recent involvement of Non-governmental Organizations (NGOs) and Community-Based Organizations (CBOs) in managing the Forest Resources of Karnali and their possible areas of involvement in future
- 1.21 Rangeland management
- 1.22 Drivers of forest degradation and deforestation in Karnali Province

2. Forest Resource Survey, Inventory and Research

- 2.1 Principles and Practices of Forest Resource Survey, Inventory and Mapping
- 2.2 Sampling techniques for forest inventory
- 2.3 Application of experimental design in forestry research and development
- 2.4 Research, extension and development linkages in forestry
- 2.5 Measuring trees and forest in the natural and plantation stands
- 2.6 Quantitative Resource Assessment / Inventory techniques of NTFP on forest lands
- 2.7 Principles and Practices of Remote Sensing (RS), GIS and Space Technology and its application in the overall planning and development of forestry sector
- 2.8 Land use/land cover change detection using RS and GIS technology
- 2.9 Integration of RS and GIS technology in forestry
- 2.10 Role of the Divisional Forest Officers in utilizing Research and Survey results in the overall planning, programming and implementation of the programs in the division forest offices.
- 2.11 Role of forestry research in sustainable forest management in Karnali province

3. Forestry Extension and Human Resource Development

- 3.1 Concept of Forestry Extension
- 3.2 Needs for Extension in Forestry Development
- 3.3 Role of audio-visual aids in Forestry extension communication and categories of such aids for different target groups
- 3.4 Concept, scope and need of Human Resource Development in Forestry
- 3.5 District-Level Human Resources Development Plan preparation

4. Medicinal and Aromatic Plants (MAPs)

- 4.1 Definition of non-timber forest products (NTFPs) by different Organizations
- 4.2 Medicinal and aromatic plants (MAPs) in Karnali province

- 4.3 Sustainable harvesting of MAPs
- 4.4 MAPs and poverty reduction
- 4.5 Opportunities and challenges in the promotion of MAPs in Nepal
- 4.6 Role of Divisional Forest Offices in Planning and strategy development for conservation, management, enterprise development and marketing of high-value MAPs

5. Forest economics

- 5.1 Contribution of Forests to Gross Domestic Products
- 5.2 Role of the Divisional Forest Officers in maximizing the revenue of the district
- 5.3 A vision plan of Divisional Forest Officers to balance the Demand and Supply situation of Forest Products in the district.
- 5.4 Potential Forest Based Industries in different physiographic regions of Karnali for economic gains.
- 5.5 Role and Responsibilities of Forest-based Parastatal Organizations like Nepal Ban Nigam; Forest Products Development Board; and Herbs Production and Processing Company Limited in utilizing the forest products
- 5.6 Role & Importance of Private Sector in sustainable forest management
- 5.7 Role of timber market in sustainable forest management
- 5.8 Forest certification – importance, approaches and relevancy in Nepal
- 5.9 Payment for ecosystem services and its implications in Karnali Province
- 5.10 Eco-tourism: concept and importance; and opportunity and challenges in Karnali Province
- 5.11 Concept of Biodiversity Finance and its relevancy in Karnali Province

6. Forest and biodiversity conservation

- 6.1 Concept and definition of Biodiversity (CBD 1992)
- 6.2 Social, ecological and economic values of Biodiversity
- 6.3 Biodiversity of Karnali and their threats to conservation
- 6.4 Biodiversity Conservation in Karnali Province: Current status and future prospective
- 6.5 Forestry personnel and People interface in conserving the biodiversity outside the Protected Areas
- 6.6 Role of Divisional Forest Officers and Armed Forest Guards in controlling illegal poaching of wildlife in the districts
- 6.7 The role of biological corridors and connectivity in wildlife conservation

- 6.8 Role of the Department of Forests and Soil Conservation (includes Division Forest Offices), Department of National Parks and Wild Life Conservation (DNPWC), National Wildlife Crime Control Coordination Committee (NWCCCC); Wildlife Crime Control Bureau (WCCB), Community-Based Organizations (CBOs), Community Forest Users Groups (CFUGs) and Buffer Zone Councils (BZCs) in conserving the biodiversity of the country
- 6.9 Role of the Government of Karnali Province in conserving the biodiversity of the province

7. Soil Conservation and Watershed Management

- 7.1 Concept of land degradation and its consequences on productivity and infrastructure
- 7.2 Basic concepts of the hydrological cycle and its relationships to watershed management.
- 7.3 Biological and engineering measures of soil conservation
- 7.4 Sustainable Soil Management Practices in Karnali
- 7.5 Present trials of water harvesting in the Chure and its scope of replications
- 7.6 Importance and relationship of watershed management to water harvesting development activities such as irrigation, hydropower and drinking water supply scheme.
- 7.7 Roles of President Chure, Terai, Madesh Conservation Development Board in integrated watershed management
- 7.8 Traditional water conservation practices
- 7.9 Soil and water conservation management in forests

8. Plantation forests

- 8.1 Nursery establishment and seedling production
- 8.2 Plantation techniques and species selection
- 8.3 Concept and importance of Tree outside forests (ToF)
- 8.4 Concept and importance of agro-forestry, agro-forestry systems in Karnali, agro-forestry as a measure of climate change mitigation and adaptation
- 8.5 Concept and importance of urban forestry
- 8.6 Forest Landscape restoration for biodiversity and climate change mitigation

9. Climate Change and forest

- 9.1 Forests as carbon sinks and carbon sources
- 9.2 Impact of climate change in forests
- 9.3 Role of forests in climate change mitigation and adaptation

9.4 Reducing emissions from deforestation and forest degradation (REDD+), Kyoto Protocol

9.5 Ecosystem based adaptation, nature-based solutions

9.6 Forest management as a measure of climate change mitigation

10. Cross-cutting areas in Natural Resource Management

10.1 Bottom-up and Top-down planning approaches

10.2 Logical Framework in Project Designing

10.3 Gender equity and social inclusion in Forest Management

10.4 Good Governance in Natural Resource Management

10.5 Importance of Management Information Systems in natural resources management and development, planning and implementation

10.6 Forest-people nexus in changing socio-economic contexts in Karnali province

10.7 Importance of environmental studies in planning and implementation of sustainable forest management plans.

--The End--